

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: OHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: OHelsea 3-3878

NO. 251. — ŠTEV. 251.

NEW YORK, THURSDAY, OCTOBER 26, 1933. — ČETREK, 26. OKTOBRA 1933

VOLUME XII. — LETNIK XII

ZBLIZANJE RUSIJE IN AMERIKE VZNEMIRJA JAPONCE

VSLED IZBOLJŠANJA ODNOSAJEV Z ZDRUŽENIMI DRŽ. JE RUSIJA BOLJ ODLOČNA PROTI JAPONSKI

Sovjetska Rusija najbrž ne bo prodala kitajske železnice. — Japonsko časopisje temeljito razpravlja o bodočih pogajanjih med Zdrženimi državami in Rusijo. — Japonska bo odločno klubovala sovjetsko-amerškemu pritisku. — Mnenja vodilnih japonskih dnevnikov.

MOSKVA, Rusija, 25. oktobra. — Vsled ameriškega zblizanja je Rusija zavzela odločnejše stališče proti japonski ekspanzivni politiki.

Vsled diplomatskih uspehov se je sovjetska vlada odločila, da ne prodaja kitajske vzhodne železnice Mančukuo in bo najbrže umaknila svojo ponudbo. Ponudbo za prodajo kitajske železnice more Rusija umakniti na podlagi mančukuo ponudbe kupne cene v znesku 50,000,000 jenov (okoli 14,000,000 dolarjev) in ker navzlic sramotno nizke cene mančukuo vlada ni svoje ponudbe zvišala. Rusija je zahtevala za železnico 250,000,000 zlatih rubljev ter je pozneje to zahtevo znižala na 200,000,000 rubljev (\$100,000,000).

Rusija je ponudila železnico naprodaj letošnjo pomlad, ko je bil njen notranji in zunanji položaj mnogo težji kot je danes in sedaj izgleda, kot da sovjetska vlada obžaluje svojo ponudbo, ker je s tem pokazala svojo slabost.

Ako Mančukuo v resnici želi kupiti železnico, bo morala zvišati kupno ceno. Ako pa misli Mančukuo, kar je mnenje sovjetske vlade, prilastiti si železnico na kak drug način, tedaj bo Rusija zavzela mnogo odločnejše stališče kot pa bi bilo pred enim mesecem.

TOKIO, Japonska, 25. oktobra. — Japonski listi, ki so tri dni popolnoma molčali o ameriško-ruskih odnošajih, so naenkrat kot v zboru vzkipele ter pričeli razpravljati o bodočih pogajanjih med Rusijo in Zdrženimi državami. Vsi časopisi soglasno napovedujejo uspeh teh pogajanj. Splošno mišljenje je, da so Zdržene države započele to zblizanje iz gospodarskih ozirov, toda zblizanje med U.S.A. in S.S. S. R. bo imelo za posledico pritisk na Japonsko na Daljnem iztoku.

V svojem uvodnem članku pravi list "Hoči" med drugim tudi naslednje:

"Četudi pozdravljamo obnovev diplomatskih odnošajev med Zdrženimi državami in Rusijo s stališča gospodarskih razmer sveta, vendar Japonska ne more prezreti, da bo tako zblizanje rodilo na Daljnem iztoku pritisk, ki bo postavil novo razvrstitev sil. Dobro bi bilo, ako bi to zblizanje utrdilo mir na Daljnem iztoku na podlagi status quo, in Japonska bi podpirala tako politiko. Toda za Zdržene države in Rusijo ne bi bilo modro, ako prezo dovršena dejstva in izvajajo pritisk na Japonsko. Japonska ima velik delež v mednarodnem položaju s trdno odločnostjo ter je pripravljena kljubovati sovjetsko-amerškemu pritisku. Nasprotno delovanje Amerike in Rusije bi samo kalilo mir na Pacifiku."

List "Asahi" je še bolj jasen:

"Jasno je, da bodo prestopajoča pogajanja vplivala na položaj na Daljnem iztoku. Ako Amerika prizna sovjetsko Rusijo, bo to vplivalo na odnose med Japonsko in sovjetsko unijo. Rusom bo dalo misel varnosti, kar bo povzročilo, da bo bolj odločna proti Japonski. Nemogoče je izključiti možnosti, da se bodo obnovev odnošajev med Ameriko in Rusijo poslužili vsi oni, ki skušajo zavstaviti Japonsko na Daljnem iztoku s tem, da se zblizajo Zdržene države, Rusija in Kitajska. Bližajoča se pogajanja so za naš velike važnosti."

Predsednik bo posredoval v stavki

PROCES ZA IZROČITEV INSULLA

Zdržene države zahtevajo izročitev Samuela Insulla. — Njegov zagovornik ostro napada Zdržene države.

Atene, Grška, 25. oktobra. — Veliko razburjenje je vladalo v matlaeni sodniški dvorani med obravnavo glede izročitve Samuela Insulla v Združenim državam, ki ga hočejo postaviti pred svoje sodišče, da se zagovarja zaradi razpada njegovega velikanskega podjetja v Chicagu.

Njegov zagovornik Christos Ladas je rekel, da Zdržene države s tem, da zahtevajo Insulla, zahtevajo kos človeškega mesa. Ladas, obrnivši se proti sivolastemu Insulli, je pozival sodnika k milosti, češ, da je Insull star, premagan in bolan.

Ladas je rekel, da je Insull, predno je razpadlo njegovo podjetje, žrtvoval celo svoje premoženje \$10,000,000, da bi rešil podjetje razpada.

Dalje je tudi Ladas zatrjeval, da je Insull angleški državljani in da zaradi tega Zdržene države nimajo pravice zahtevati njegove izročitve.

Insull je bil nekoč velikodušen milijonar, ki je izdal velikanske vsote v dobrotelne namene, ki pa je sedaj, kot pravi njegov zagovornik, navezan samo na majhno sobo v bolnišnici, strit in obupan vsled svoje nesreče.

PREISKAVA ZARADI LINČANJA

Princess Anne, Md., 25. oktobra. — Vsakdo, ki je bil poklican za pričjo pred preiskovalno komisijo glede linčanja črnce George Armwooda, je izpovedal, da ni poznal nikogar med množico, ki je Armwooda preteklo sredo linčala.

Serif Luther Daugherty, katerega je ljudska množica, ko je enkrat razbila vrata ječe, potisnila stran, je rekel, da ni nikogar spoznal. Serifov namestnik Charles Dryden pa je rekel, da je šel v sobo in se zaprl. Na vprašanje državnega pravdnika Robinsona, zakaj je to storil, je odvrnil Dryden:

— Da nisem ničesar videl in nikogar spoznal. Poslušalci so pričeli ploskati.

HILLOUIT NI POZABIL SOCIJALISTOV

Socijalistični voditelj Morris Hillquit, ki je umrl dne 7. oktobra, je zapustil socijalistični stranki tri tisoč dolarjev.

Dvema bratoma je zapustil vsakega po dvanajst tisoč dolarjev, ostane pa dobi njegova družina. Koliko je znašalo njegovo premoženje, se ni moglo dognati.

POROKE V ITALIJI

Rim, Italija, 25. oktobra. — Da bo dvanajsta obletnica ustanovitve fašističnega režima dostojno praznovana, bodo mladi ljudje ustregli želji Mussolinija, ki stremi po povečanju števila laškega prebivalstva in bodo trumoma stopali v zakonski stan. Dne 30. oktobra bo v Rimu in okolici nad dva tisoč porok.

ŽELEZNIŠKA KATASTROFA V FRANCIJI

35 potnikov je bilo ubitih. — Vlak je skočil s tira. — Železniški vozovi so padli z mosta v reko.

Eeveraux, Francija, 25. oktobra. — Brzovlak, ki vozi iz Cherbourg v Pariz, je na mostu pri Conches-en-Ouche skočil s tira in lokomotiva in štirje vozovi so padli v reko Iton.

Strojevodja in kurjač sta bila ubita.

Voda na tem mestu je navadno globoka sami tri čevlje, toda vozovi so jo zajezili tako, da je narastla in so potniki v vozovih utonili.

Ob času nesreče je vozil vlak 60 milj na uro.

Kolikar je dozdaj dognano, je bilo pri nesreči ubitih 36 oseb in 50 ranjenih.

Med ponesrečenimi ni nobenega Amerikanca. Večinoma so bili kmetje iz Normandije, ki so se peljali v Pariz.

AVSTRIJCI V NEMČIJI

Berlin, Nemčija, 24. oktobra. — Nad 7000 Avstrijcev, katerim v Avstriji zaradi političnih razmer ni bilo več mogoče živeti, je pobegnilo čez mejo v Nemčijo.

Med temi begunci so štirje avstrijski častniki, ki so prekoračili mejo v uniformi, 50 navadnih vojakov, več sto bivših častnikov ter več tisoč civilistov, katere išče avstrijska policija.

Theodor Habicht, ki je Hitlerjev generalni nadzornik avstrijskih nazijcev in ki je bil izgnan iz Avstrije, je preskrbel za te begunce taborišče blizu Lechfelda ob bavarski meji.

Nek odlični nazijci je rekel, da Hitler ne namerava s silo postati se Avstrije, temveč da nazijci samo čakajo, kdaj se bo Avstrija sama pridružila Nemčiji, kajti z vsakim dnem ima nazijska stranka v Avstriji več pristašev.

LINDBERGHovi ŽENI SE TOŽI PO DOMU

Galway, Irsko, 25. oktobra. — Mrs. Lindberghove se je prišlo domotožje.

Komaj že čakam, — je rekla, — da vidim svojega otroka. Vendar pa pravi, da je dolga pot ni utrudila. Pravi tudi, da ji med vsem deželanji, ki jih je do sedaj videla, še najbolj ugaja Irska.

Lindbergh je svoji ženi povedal, da je na svojem prvem zgodovinskem poletu iz New Yorka v Pariz najprej opazil zapadno obal Irsko in drugače mirni letalec je rekel, da ga je navdalo veliko veselje, ko je zopet zagledal suho zemljo.

Inverness, Škotska, 25. oktobra. — Lindbergh in njegova žena sta došla sem s svojim velikim hidroplanom. Dvignila sta se v Galway na Irskem in sta imela zelo slabo vreme.

Naročite se na "GLAS NARODA", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

HITLER PRIČEL KAMPANJO

Prihodnje volitve naj vrnejo čast Nemčije. — Hitler je napadal versailski mir. — Nudi Evropi mir.

Berlin, Nemčija, 25. oktobra. — Kanceler Adolf Hitler je ponovil in potrdil sveto svojo mirovno ponudbo, posebno pa Franciji, v svojem govoru pred 20,000 poslušalci v Sportpalast. Ta govor je bil razglašen po radio po celi Nemčiji in prebivalci Berlina so ga poslušali na različnih krajih mesta na 60 zborovanjih.

Hitler je rekel, da narod pod njegovo vlado trdo dela in ljubi mir in da ima samo eno željo, da ga drugi narodi puste v miru.

Hitler je govoril dve uri in v prvem delu svojega govora je napadal versailski mir, čegar zle posledice ni občutila samo premagana Nemčija, temveč tudi zmagovalci zavezništva, kajti celi Evropi preti boljševeška nevarnost.

Po njegovem zatrdilu je Nemčija izpolnila vse določbe versailškega mira, kolikor je mogla, in ravno tako glede oborožitve. Rekel pa je, da bi ostale države v trinajstih letih mogle pokazati, ako imajo v resnici voljo razorožiti se in bi glede tega mogle priiti do sporazuma z Nemčijo.

Tudi prejšnja čisto republikanska vlada ni kazala nikake bojevitosti vsled česar ni nikakega varstva, da zavezništvo Nemčiji ne zaupa.

Ne razumem, — je zaklepal, da se mu je zlomil glas, — kaj zahtevajo od nas.

Glede revolucije narodnih socijalistov je rekel Hitler, da ni bilo v revoluciji ubitih več kot 50 oseb in še ti so bili izdajalci.

Hitler je dalje rekel, da se njegova vlada mnogo prizadeva, da odpravi brezposelnost, da se bori proti korupciji in za sporazum med vsemi razredi.

Rajši bi umrl, kot pa bi deloval nečastno proti svojemu narodu. Ako se bom v tem pregrešil, me pošljite na vislice! — je rekel Hitler.

Svoj govor je zaključil s pozivom na narod, da 12. novembra glasuje za čast Nemčije in za nemški mir s celim svetom.

Pri volitvah 12. novembra bodo volilci glasovali z odgovorom na naslednje vprašanje:

— Ali odobrujete, nemški mož, nemška žena, politiko vaše vlade in, ali ste pripravljeni priznati jo kot izraz svojega lastnega mišljenja, svoje lastne volje in ji slovesno obljubljate svojo podporo?

LITVINOV BO POTOVAL SKOZI NEMČIJO

Berlin, Nemčija, 25. oktobra. — Ker so se po inozemstvu razširile novice, da nemška vlada ne bo dovolila sovjetskemu zastopniku Maksimu Litvinovu potovati preko nemškega ozemlja, je zunanje ministrstvo vse tozadevne vesti odločno dementaliralo. Kot znano, bo odpotoval Litvinov v Washington, kjer bo razpravljaj z Rooseveltom glede priznanja Sovjetske Unije.

LASTNIKI ODVISNIH MAJN NOČEJO PRIZNATI ORGANIZACIJE

WASHINGTON, D. C., 25. oktobra. — Zaenkrat se še ne ve, kaj bo z onimi premogovniki, ki so last raznih jeklarskih družb. V vseh teh majnah delo počiva. Če ne bo drugače, bo predsednik F. D. Roosevelt diktiral pogoje, pod katerimi naj začno obratovati.

DELOVANJE NAZIJEV V AVSTRIJI

Avstrijski nazijci so tajno še vedno na delu. — Izdali so poziv na narod, da naj bo pripravljen.

Dunaj, Avstrija, 25. oktobra. — Odkar je v Avstriji prepovedano nazijsko časopisje, se nazijci skrivaj shajajo in nadaljujejo s svojo agitacijo.

Pred dnevi so se med narodom pojavila navodila za nazijske pristaše in okliče na narod, da naj bo pripravljen na klic odkriti vstaje. Poziv napada kancelerja Dollfusa in njegove ministre ter zagotavlja, da bivši vojni minister in sedanjí ravnatelj državnih železnice general Karl Vaugoin ne bo ušel konopeu.

Poziv pravi, da kanceler Dollfuss vzdržuje svojo vlado na način, ki je v Nemčiji in Italiji kazniv s smrtjo.

Bodite pripravljeni, — pravi poziv. — Ali jutri, ali kak dan pozneje in še pred koncem prihodnjega meseca boste poklicani. In tedaj bo narod vstal proti svojim zatiralcem in jih bo brez usmiljenja uničil.

V eni sami noči bodo preobrnjene mize. Naše sanje se morajo uresničiti, da bodo Hitlerjeve zastave vihrale v vsaki ulici. Naše suženjstvo je blizu konca.

Ves narod je z nami. Z našimi nasprotniki pa so samo pritikavci. Četudi imajo bajonete, jim ta židovski dvorni norec, Dollfuss, ne bo mogel zapovedovati.

Niti eden izmed tisočev naših tovarišev, ki je prišel iz ječe, se ni izpreobrnil k Dollfussu. Nekateri škrtajo z zobmi, ko nosijo na svojih prsih "židovski red", znak patriotske fronte, toda njihova srca govore drug jezik.

Tisoči, ki so bili vrženi iz armade in drugih mest, stradajo po ulicah, toda krščanstvo kakor sedaj nazijci, je potrebovalo mučnikov, da so se nad njihovi kostmi dvignile veličastne katedrale.

Zapomnimo si dela svojih mučiteljev in nikdar ne pozabimo onih, ki so jih pomorili domobranci.

Poglejte, kako napreduje Nemčija pod Hitlerjevo zastavo, Avstrija pa propada pod Dollfussovo cunjco.

ANGLIJA PROTESTIRA

Berlin, Nemčija, 25. oktobra. — Angleško poslanstvo je danes vložilo oster protest pri nemškem zunanjem ministrstvu zaradi aretacije angleškega časnikarja Noela Pentera. Ko je hotel angleški konzul Pentera obiskati, mu nemške oblasti tega niso dovolile.

Myron C. Taylor, predsednik upravnega sveta U. S. Steel Corporation, je bil danes dolgo časa v telefonskem pogovoru s predsednikom Rooseveltom. Povedal mu je, da se pogajanja s stavkojočimi majnerji še vedno vrše, toda dosedaj še ni bil v nobeni točki dosežen sporazum.

Taylor bo v kratkem odpotoval v Washington ter bo s predsednikom temeljito preresčel to zadevo.

Med lastniki premogovnikov in voditelji premagarjev se vedno bolj utrjuje prepričanje, da je sporazum nemogoč.

Uradniki NRA so priznali, da se položaj v premogovem okrožju slabša od dne do dne.

Največje težave tvori priznanje unije. Majnerji to brezpogojno zahtevajo, dočim nočejo premogovni baroni o tem ničesar slišati.

ZVEZA MED RUSIJO IN ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI

Moskva, Rusija, 24. oktobra. — Inozemski diplomatični krogi so mnenja, da bo sovjetska vlada mogoče iskala kak sporazum z Zdrženimi državami glede Japonske, ako bodo pogajanja med predsednikom Rooseveltom in Maksimom Litvinovom imela uspeh in bo Rusija priznana.

Dasiravno se drži sovjetska vlada stroge molčečnosti, vendar nekatere dobro poučene osebe zatrjujejo, da bo Rusija skušala doseči določeno sodelovanje Zdrženih držav za vzdrževanje miru na Daljnem iztoku. Opazovalci pravijo, da ne bodo prav nič začuden, ako bodo pogajanja v Washingtonu imela to vprašanje za poglavitni predmet.

Pod vodstvom vojnega komisarja generala Klementa E. Vorosilova je odpotovala v Istanbul posebna misija, ki bo zastopala Rusijo pri obhajanju desetletnice turške republike. Ta misija je največja, katero je po vojni poslala Rusija v kako tuj državo. Poleg generala Vorosilova so v misiji: Andrej Bubnov, komisar za izobražbo, Lev Mihajlovič Karahan, bivši predstojnik v zunanjem komisariatu za zadeve Daljnega Izтока, Simeon Budenny, slavni kavalerijski general; uredniki "Izvestij" in "Pravde" ter več zastopnikov zunanjega komisariata in revolucionarnega vojnega sveta.

SNeg V DRŽAVI NEW YORK

Saranac Lake, N. Y., 25. oktobra. — Po severnem delu države New York je šest ur divjal snegžen metej, ki je pustil za seboj dva palca debelo sneženo odejo.

SKUŠALI SO POŽGATI SOLO

Madrid, Španeka, 25. oktobra. — Dijaki zobozdravniškega oddelka na zdravniški šoli San Carlos so skušali solo požgati v protest proti vladni odredbi, ki zahteva študentsko učno dobo.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

H. STEGUWEIT:

SOLZAVI ROPARJI

Kozji pastirji, ki so v obalni krčmi v Galatiji pili marsalo, niso mogli več gledati, kako je pri sosednji mizi sedel majhen, precej skromno oblečen tujec in tako žalostno strmel predse, kakor da bi Sicilija ne imela več kaj razveseljivega darovati. Ali tujec njegova muškata pijača ni po godi? Ali je žalosten obraz v raju Jonskega morja sploh mogoč? Ali ne godejo eigani na mandolinah v krčmi najslajših pesmi? Na mizah so smokve, lešniki in rožiči za vsakega brezplačno. Ta tujec pa sedi temen in turoben in rdečih oči, kakor da bi bil jokaj. Pietro, največji veseljak med pastirji, je vrgel tujcu v glavo mandelj in se mu nasmejal:

"Gospod, ali je kdo umrl? — V Galatiji maramo samo veselje ljudem! — Prisedite k nam!"

Tujec je obotavljaje se ubogal; nekoliko se mu je navidez le razvedril obraz. Kozji pastirji so ga tako prijazno sprejeli v svojo sredo, da jim je moral rad ali nerad povedati svojo "žalostno zgodbo. Tedaj so se kozarci z marsalo vedno enova izpraznili, trikrat in deseterkrat zapored, in ko je eiganska četvorica udarila neizogibno Santo Lucio, je pel ves zbor, hrupno in široko, čeprav nihče niti prav pijan ni bil, kajti sicilijanski pastirji preneso vina na vedre. Pivci so pa zdaj vsaj vedeli, zakaj je bil tujec žalosten in zakaj je prejel krmčič obraz, kakor da bi imel kis v kozarec ne pa muškatele. Stvar je bila taka: Bavarček Edgar Assmann je bil z visoko naloženim vozom predvina na potu iz Castiglione čez Monte Tre Fontane v Mesino, kjer se je nadjal na trgovskih ladjah z lahkoto znebiti svoje robe, oropani.

"Glejte," je stokal Assmann, "menil sem bil, da se znova spravim na noge, kajti z doma sem odšel z zadujimi ostanki izgubljenega premoženja. A pri Fondachelli me je večer napadla roparska svojat in mi uplenila predivo in zadnji denar, in zdaj sem tu gol in nag, berač, brez vsake pomoči in vsake nade."

Kajpada, takale povest je galaske veseljake za trenotek prevzela:

utihnili so tudi eiganski godeci in iznenada je v tobakovem dimu zavlada popolna tišina. Tedaj se je pa zopet oglasil tisti drzni in veseli Pietro in takole znil:

"Gospod, vse da so ukrali? Kojna? Voz s predivom? Denar? — No, potem ste bili pač prišli v roke mafiji in ste lahko veseli, da so vas pustili žive. Naše kože in oves niso pred temi hajduki nič bolj varne; šele pred par dnevi je policija v Palermo ustrelila deset roparjev mafije."

Ta odkritja oplenjenca sicer niso mogla kdove kaj potolažiti, vendar je pa zdaj saj vedel, koga je bil na Monte Tre Fontane srečal. Zato je Assmann jezno udaril po mizi:

"Dobro, pa spravim messinsko policijo na noge; naj pa še enkrat ustrelje desetorico teh roparskih tičev!"

Tedaj so se mu začeli vinjeni kozji pastirji gromovito smejati. Čemu? Pietro je povedal:

"Gospod, maščevanje je sladko kakor marsalsko vino, ampak kaj boste v žepu imeli od deset ustreljenih roparjev? Nak, v Siciliji poznamo čisto druga sredstva. — Sprejmi vas po isti poti nazaj in jutri boste imeli svoj denar in predivo zopet v rokah, kakor gotovo sem kozar Pietro!"

Kako je hotel revni kozji pastir izpeljati?

— Gotovo, tale Pietro se široko-usti, ker je pijan, zato je Assmann uto nato za pivsko mizo zaspal brez vsakega upanja: bil je pasje zdelan, hrom od rjovenja in gluh od močnega vina. — Toda ob jutranji zori ga je po rami udarila roka:

"Gospod, pojdite, greva na gor, ali pa ste strahopetec!"

Assmannu je šumelo v glavi ko roj čebel: ljubi Bog, pri vsej nesreči mu je bilo še tega "mačka" treba! — Ampak izgubiti ni imel več kaj, k večjemu svoje življenje, a tega je bil itak že sit. Torej je vstal in odkrevsal za pastirjem v hribe, tako se mu bo vsaj odhladila buča. Zda se je domislil:

"Toda, Pietro, saj nimate nobenega orožja s seboj..."

Kozar se je nasmejal — da, ta

inozemec je bil neizkušeno pišče, in če bi se bil svojega potovanja s predivom lotil malo bolj prebrižno, Sicilijaneč ga je torej počel:

"Gospod, ničesar ne potrebujem, samo svojo pamet in svoj jezik, razumete? — Vi pa morate igrati molčevnika. Kar storim, je prav, to si zapomnite in po tem se ravajte!"

Assmann ni ničesar razumel; čemu tudi? Bil je klatež, ki ga ni ščitil noben zakon. — Solnce je lezlo vedno višje. Na Monte Seude-ri je bilo že videti žvepleno-rumene oblake Etna. Prihajali so viničarji s polnimi krošnjami, mali oslički so ječali pod njihovo težo. Tu gori se je križalo veliko steza. Oljke so rasle poleg limon, opuncije poleg oranž. Sadje je bilo tako pomelano in mnogovrstno kakor kamenje na stezi: tu si videl lavo in škrlince, tam granit ali kreda. Oh, če bi le imel zopet svoj voz s predivom; zaenkrat ga barve in dišave te dežele niso mogle razvedriti. In vrhu tega: kakšne dogodivščine ga neki še čakajo? Obšla ga je kurja polt.

"Pietro, ali bo boj? — Še noža nimam s seboj!"

Sicilijaneč je položil prst na usta, torej je bil strah že blizu? — Zares, po desetih korakih je začel Pietro ihteti, in po nadaljnjih desetih korakih je tulil kakor otrok pod šibo. Tako glasno in presunljivo, da ste iz gošče priplazila dva zarjavla možaka in ustavila čudna popotnika. — Nemec se je drgnil od strahu, ko je videl prikazni. Ali ga nista bila prav ta dva možakarja napadla in oplenila? — Pa saj ni smel niti ziniti, Pietro mu je bil to ostro zabijal. Ni pa bil mogoč noben dvom več; imela sta pred seboj kolovodje mafije s Peleritskega gorovja. Assmann ju je spoznal po brazgotinah na obrazu, v tem je pa Pietro nesramno tulil dalje in z možakarjema začel pogovor.

"Čemu pa jočeš?" je vprašal eden roparjev. — Pietro je ihtel in ihtel, potem je pa odgovoril z izpotikačojim se jezikom:

"Saj mi ne morete pomagati, mojega brata so na potu zapadli in oropali, zdaj sva revno in gola in morava iz domačije!"

Razbojnika sta zmajevala z bradatima glavama: drug je drugemu nekaj pošepetal na uho. — Gotovo, spoznala sta v Assmannu svojo žrtev od predvečera. Zato sta hajduka vprašala:

"Tak torej sta brez strehe in premoženja?"

Pietro je zdaj zakričal od bolesti: samo Nemec je stal nem in zmeden, kajti kaj naj bi pomenila ta čudna komedija?

"Ampak tvoj brat ne reče nobene," sta pripomnila roparja. — Pri tem vprašanju so Pietru klecnala kolena; solze so se mu udrle v novih potokih, od krivice je obripl:

"Da, seve ne pravi nič, saj je od strahu in žalosti postal gluh in nem; kajti kam naj beživa? Kdo nama bo dal krah? Zdanje so nama vzeli, voz predvina in par revnih cekinov!"

Ali je Assmann varal pogled? Ali je izgubljenec in pregnanec sanjal? Saj sta bandita tudi tulila! Ta podivjana rokavjača sta drhtela od usmiljenja in zaklicala:

"Počakajta, vrneva se; ostanita tukaj do večera!"

— Poteklo je nekaj ur, solnce se je nagnilo v zaton, in Nemec je imel zopet svoj voz in predivo in tudi svoj denar. Hajduka sta dala popotnikoma še kruha in vina na pot, in njuna radost ni poznala meja, ko je mogel Assmann iz prevelike hvalečnosti vsaj zopet jecljati:

Od polnoči je sedel Nemec zopet pri kozjih pastirjih v galatski obalni krčmi. Zopet so polnili kozarce z marsalo; izdatno so slavili zmago, in Pietro je srečnega tujca počel tako-le:

"Zapomnite si: ti razbojnik si krvolek in lopov, ampak ena postava jim je sveta: Revenu ne vstavi niti za las! — Potem utegnejo postati solzavi ko babe in trapasti

"GLAS NARODA"
zopet pošiljamo v domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. Naročnina za stari kraj stane \$7. V Italijo lista ne pošiljamo.

ko kronan osel; — ali pa nemara lažem?"

Tujec je debelo zijač: kakšne skrivnosti pozna ta otok! Kakšne čudaške ljudi obseva sicilsko solnce! In nebeški Oče jih hrani večeraj in danes!

Gigani so zopet zaigrali na mandoline in pastirji so napili svoje-mu tovarišu tujcu. Ta se je zdaj ravnal po njihovi žegi in spoznal, da za čemerne ljudi res ni mesta v Galatiji.

ZDRAVNIK SE JE IZDAJAL ZA MAZAČA

Navadno je narobe, v Rumuniji so pa drugačne razmere. Tam verjamejo ljudje samo tako zvanim "prirodnim" zdravnikom, ki lečijo ljudi z zelišči in raznimi domačimi mazili. Tako je dobilo neko sodišče v Rumuniji te dni tožbo, ki se ji je sodnik zelo čudil. Dr. Frivanea je tožil "prirodni" zdravnik Karel Tekes, da mu dela nelegalno konkurenco, ker se izdaja za "prirodnega" zdravnika, čeprav je obsojen zaradi medicinske fakultete. Tožitelj pa tega ne more trpeti, ker mu dela konkurent občutno škodo. Toženi dr. Frivanea je izjavil, da se je moral izdajati za "prirodnega" zdravnika samo zato, da bi mu ne bilo treba gladovati. V dotičnem kraju ordinira 76 "prirodnih" zdravnikov in ljudje zaupajo samo njim, čeprav se na pravega zdravnika nihče ne obrni. Ljudje so namreč v svoji naivnosti in zaslepljenosti prepričani, da bi jih pravi zdravnik zastupil. Zato se je začel dr. Frivanea izdajati za "prirodnega" zdravnika, češ, da ne leči ljudi po zdravniški vedi, temveč po naravnih zakonih. In takoj so začeli ljudje hoditi k njemu. Mož tudi ni pisal receptov za lekarno, temveč je po možnosti sam preskrboval bolnikom zdravila, češ da so zelišča in mazila kakršne dajojo "prirodni" zdravniki. V resnici je pa dobival zdravila iz lekarne.

In bolniki so bili zadovoljni, vsem so zdravila pomagala in pravili so, kako dr. Frivanea med vsemi "prirodnimi" zdravniki naj bolj zdravi. Bolnikom je prihajalo k njemu vedno več in seveda je bil tudi zdravnik zadovoljen, čeprav se je moral izdajati za mazača. Sodišče ga je obsodilo na 100 letov globo, češ, da se zdravnik nikoli ne sme zatekati k takim sredstvom, da si pridobi pacijente. Prirodno zdravništvo je bolje rečeno mazaštvo je pa v Rumuniji prosta obrt, kakor vse druge.

CENA
DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIŽANA

Angleško-slovensko Berilo

ENGLISH SLOVENE READER

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK CITY

DVE SIROTI

Spisal A. D. ENNERY

56

Na to, da bi se dalo Frochardkino srce o-mehčati, ni bilo mogoče niti misliti. Ta stara čarovnica ni imela nikoli sreče, le svojega starejšega sina je ljubila tako slepo, da je bila zmožna vsakega zločina, če je bilo treba napolniti lenemu ljubljencu mošnjice.

Peter se ni mogel ubraniti groze, ki ga je spreletela, ko je slišal mater govoriti o načrtih glede Luize.

Frochardka je že zdaj odkrito govorila o svojih podlih nakanah. Veselila se je kakor otrok, da bo lahko povedala Jakobu, kako nepričakovana sreča jo je doletela.

Peter je molče poslušal. Vsaka materina beseda mu je bila nož v srce. Od prvega trenutka srečanja z Luizo je čutil do slepe sirote globoko naklonjenost, čutil je, da ga vežejo z njo vezi skupne sreče. V dno duše ga je bil pretresel pogled na ubogo bitje, ki se navzlic kruti usodi njegovi materi ni prav nič smililo.

On, pohabljenec, pokveka, ki je trepetal pred Jakobom, je sanjal o tem, da bo nekoga ščutil! In zato je vzklilnil tam na bregu Seine pod vplivom nepričakovane sreče:

— Zdi se mi, da nisem več tako sam na svetu!

V kaj je upal ta razdedinjenec narave, ta pohabljenec, ki se je dobro zavedal svojega brezupnega položaja, ta mučenik, ki mu niso priznanaš niti udarci, niti psovke, kar vse je prenašal potrpečljivo, ne da bi kdaj zagodrnjal?

Edina njegova želja je bila pomagati še nesrečnejšemu bitju, kot je bil sam, kajti Luiza je bila slepa, zapuščenca in obetalo se ji je strašno trpljenje.

Zdaj, ko je zvedel, kaj se obeta slepi siroti, se je izpremenilo njegovo sočustvovanje z njo v nekakšno oboževanje.

Toda kako naj pomaga ubogi Luizi?

Mar se ne bo ohladila jeza, ki ga je bila obšla, že pri prvem zašmehu njegove matere, pri prvi Jakobovi ukazujoči kretnji?

Nedostajalo mu je sile volje, da bi se iztrgal temu strašnemu življenju, ki ga je živel že od zgodnje mladosti.

Narava mu je bila položila v srce dobroto, v dušo pa iskrenost. Toda njeno delo je ostalo nedovršeno, kajti Petru ni bila dala sile volje, ki daje človeku moč odpora proti ljudem z gmočnimi dobrinami kot edinim argumentom.

In Peter je tako živel, trpel in se krivil brez cilja v življenju, brez nade! Veselil se je celo svoje zapuščenosti, ker je razumel, da sin obglavljenega zločincea ne sme imeti prijateljev.

Toda od trenutka, ko je bil srečal Luizo in zvedel, da bo prebivalo to nesrečno bitje z njim pod isto streho, da bosta živela skupaj, je začutil do dekleta tisto tiho, podzavodno nagnjenje, ki ga začuti pes brez gošpodarja do prvega človeka, ki ga sreča in ki ga ne brene.

Zadostovalo je, da se mu je Luiza s tako nežnim glasom zahvalila za uslugo, ki ji jo je bil storil, pa je bil že nepopisno srečen. Toda to veselje ni trajalo dolgo.

Ne, zdaj ni bil več sam; toda Luiza mu ni bila samo družica, bila je nova žrtev, obsodena skupaj z njim na strašno življenje.

In trpljenje slepe sirote naj bi se pričelo sodeč po Frochardkinem početju takoj drugi dan.

Frochardka je res razložila Luizi vzeto obleko po svojem ležišču in ogledovala kos za kosom.

— Ali ni to prava sreča, — je dejala Petru, — da najde človek vso to lepo obleko v trenutku, ko cape na njem že razpadajo?

Peter jo je debelo pogledal. Groza ga je obšla pri misli, da je ostala uboga Luiza na podstrešju skoraj naga.

Celo on, ki je bil že vsega vajen, ni verjel, da bi mogla njegova mati misliti na oropanje svoje žrtve.

— No, kaj ti pa je, da me tako debelo gledaš? Mar te boli zavest, da bo tvoja uboga mati za zimo preskrbljena s toplo obleko in ruto? Kako bi ne imela pravice poskrbeti, da mi bo toplo, kot je tem prokletim meščanom.

Te besede je izgovorila z osornim glasom, ki ni bil prav nič podoben prosečemu, po-

nižnemu glasu stare beračice. Ogrnila si je šal in se pogledala v razbitem ogledalu na steni tako koketno, da je postala na mah še ostudnejša.

— Daj mi ruto! — je dejala svojemu sinu, ki je bil okrvnil pogled in se zamislil v svojo usodo.

Peter jo je takoj ubogal. Vzel je ruto in jo podal materi, ki je zamrmrala:

— Pasja noga! V tej družini se jim pa ni godilo slabo... Le poglej, kako lepo je ta ruta obšita; človek bi mislil, da jo je nosila princesa.

In ovijajoč si jo okrog vratu je nadaljevala:

— To bo za nedeljo, ko pojdem k maši, da se bom lahko pobahala... seveda samo pred vrati.

Veselje, ki ga je imela mati, ko se je ogledovala v Luizini obleki, je trgala srce Petru tem bolj, ker je moral vse to mirno gledati in poslušati.

Da bi mu ne bilo treba odgovarjati, je primaknil svoj stol k mizi in si podprl z rokami glavo, da bi mati mislila, da dremlje.

— Lenoba lena! — je zakričala Frochardka, — nima poguma niti toliko, kolikor je za nohtom črnega.

In zagrabila ga je za rame.

— Dovolj časa imaš za spanje, saj smo se vrnili danes zelo zgodaj... Sicer mi pa moraš pomagati.

— Kaj naj storim? — je vprašal Peter začuden.

— Večerjo pripravi.

— Saj nisem lačen.

— Pač sem pa jaz žejen.

Te besede so bile naglašene z enim tistih hlačnih pogledov, ki je z njimi babnica krotila svojega sina, da jo je brezpogojno ubogal.

Peter je odprl omaro, vzel iz nje steklenico žganja in jo postavil s čašico vred na mizo.

Frochardka je opazovala njegovo početje.

— Saj znaš čisto dobro streči, — je dejala smeje.

Brusac ji je nalil cinkasto čašico do četrtine, a starka ga je nepremično gledala.

— Ah, tako, odmeriti mi ga hočeš?

— Je vzklilnila. — Če nisi žejen ti, tem bolje! Mene pa peče zgaga. Moram si ohladiti grlo!

In iztrgala je sinu steklenico iz rok ter si natočila polno čašico.

V tistem hipu je bila Frochardka res ostudna. Obraz se ji je svetil in na nagubanih licih so se ji napele modre žile.

Oči, že itak majhne, so ji bile zlezle po krokanju v krčmi še globlje pod čelo. Njena upadla usta, skoraj brez ustnic, so kazala brezobne željusti, sežgane po čezmernem uživanju alkohola.

Zdelo se je, da se ji bodo zdaj zdaj pretrgale žile na vratu, ker ji je kri tako pogosto in močno pritiskala v glavo.

Prsa, zavita v cape, so bila skrivljena v križ nad boki, roke je imela koščene in v kremplje zakrivljeni nohti so se ji kar sami krčili.

Nadaljevanje sledi.

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna
"Glas Naroda"

ALI STE ZAVAROVANI?

ZA SLUČAJ BOLEZNI, NEŽGODE ALI SMRTI? AKO SE NISTE, TEDAJ VAM PRIPOROČAMO

JUGOSLOVANSKO KATOLIŠKO JEDNOTO V AMERIKI.

kot najboljšo jugoslovansko bratstvo zavarovalnico, ki plačuje **NAJBOLJ LIBERALNE PODPORE SVOJIM ČLANOM**

Ima svoje podružnice skoro v vsaki slovenski naselbini v Ameriki. Posluje v 17 državah ameriške Unije. Premoženje nad \$1,500,000.00. — Za ustanovitve novega društva zadostuje 8 odraslih oseb.

Vprašajte za pojasnila našega lokalnega tajnika ali pišite na: —

GLAVNI URAD J. S. K. J., ELY, MINNESOTA

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" na čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

Gospa REGINA Roman iz življenja:

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

Iz Jugoslavije.

Strašna smrt dvojčkov.

Te dni se je vnela v vinogradu pri Gornjem Milanovcu zidanih Srečka Brankoviča in v plamenih sta našla strašno smrt Brankovičeva dvojčka. Zidanića je, stala blizu hiše, toda gospodar je bil odsoten, a pri zidanići je bil pustil ogenj. V izdanci je bil Brankovičev sinko, hčerka se je pa igrala zunaj. Čim je začela zidanića goreti, je skočila sestra v njo, da bi rešila brata, pa se je porušila streha in oba otročička sta zgorela.

Divja snubca.

V južnih krajih je še mnogokje navada, da snubec snubljenemu dekletu kar kratkoma ugrabi. Jo odpelje domov ter se potem doma z njo poroči v soglasju s svojimi starši, medtem ko morajo nevestini starši svoje dovoljenje dati šele naknadno. V živahnem Sremu to ni več navada. Vendar sta dva mladeniča Rajko Berisavljević in Sava Brkić iz vasi Martinec bila prepričana, da se da taka snubitev uspešno upeljati tudi v Srem. Vsak izmed teh dveh je škilil za svoje "nevesto". Ena se piše Nevena Plavšić, druga pa Ljubica Prodanović. Kar je bilo za oba fanta najbolj nerodno, je bilo to, da ne ena ne druga ni marala ne za prvega ne za drugega. Zato sta fanta sklenila, da skupaj ugrabita vsak svojo izvoljenko ter ju odvedeta s silo. Ko se je v nedeljo zvečer po starem običaju vaska, mladina začela zbirati na trgu, sta zaljubljena norca počakala pri hiši Brkičevih strica, kdaj prideta mimo obe dekleti. Ko sta prišli mimo, sta ju pograbila, potisnila v vozo. Tam so jih čakali nekateri pomagači, ki so jima pomagali deklice spraviti na vprežen voz, na katerem je že sedel voznik Stojan Brkić. Več na vrata so se odprla, voznik je udaril po konjih in voz je naglo zdirjal iz vasi v noč. Dirjali so skozi pet vasi in prišli v Ilinac.

Medtem se pa v Martinec brzo razvedelo, da sta Nevenka in Ljubica ugrabljeni. Njuni bratje so bili vsi iz sebe. Mladi Ivan Prodanović je zgrabil puško, Nevenkin bratranec, Milenko Žunić pa sekiro, vsaj je zajahal urnega konjčiča in "divja jaga" se je pričela. Koder sta v divjem diru jezдила oborožena jezdeca, so bili ljudje vsi preplašeni. V Ilincih sta zasledujoča masčevalca dohitela voz. Grozil je razstrela spopad in Prodanović je že nameril puško, da ustrelita oba "snubca". Prišel je voznik, ki so preprečili krvoprelitje. V tem so prihiteli tudi orožniki, ki so osvobodili obe dekleti, nasilna snubca pa zaprli. Sedaj razjarjena brata kujeta na klepe mečevanja za krivico, ki bi se bila sestrama lahko primerila.

Nevarno je, če je človek ciganu podoben.

Iz Banjaluke poročajo: — V vasi Donja Dubica blizu Gradačca so ljudje strašno razjarjeni na cigane, ki jih dolže, da hodijo v njihovo vas krast otroke. V zadnjem času je namreč tankaj res izginilo več otrok, ki so jih menda ukradli cigani. Zato so vasičani sklenili, da bodo napodili vsakega tučca, ki bi se prikazal v vas. Kdor bi pa ne hotel iti naglo proč, so ga pripravljali tudi ubiti. Kajpada redkokdaj se za tako nevarnost. Tako zanjo tudi ni vedel brezposelnih delavcev, ki je pri-

šel v vas, hodil od hiše do hiše in se oziral kot tuje, kam naj se obrne. Na svojo nesrečo pa je ubogi brezposelnik bil v obraz precej črn, tako da so ga ljudje imeli kar za cigana. Zato so ga precej sovražno sprejemali. Moral se je umakniti iz vasi in je zavlil med koruze, ki je rasla na bližnji njivi. K nesreči pa so se prav tam med koruze igrali mali vaski otroci, ki so zagnali velik vrišč, ko so zagledali pred seboj tujega človeka, ki je bil črn kakor cigan. Glasno kričaje in jokaje iz strahu pred cigani so se razbežali otroci v vas. Ko so kmetje to videli, so pograbil kole, planili za tujem ter ga pretekli do nezvesti. Gotovo bi ga bili ubili, ko bi ne bil prišel mimo nekdo, ki je brezposelnega delavca poznal in ljudem dopovedal, da ni cigan, ampak lačen siromak. Nesrečnega brezposelnega sedaj zdravijo zdravniki, preplašene vasičane pa zasiljujejo sodniki.

NOVE PROMETNE ZVEZE MED SLOVANSKIMI NARODI

Za gospodarsko zblizanje — a seveda tudi za morebitno medsebojno pomoč v vojni stiski — med državami Male antante in Poljsko so predvsem potrebne dobre prometne zveze.

Danes ima Čehoslovaška dejansko eno samo neodvisno zvezo z Jugoslavijo: po Donavi. Ipače se mora posluževati prevoza čez Avstrijo. Ravno tako je tudi z zvezo med Čehoslovaško in Rumunijo. In celo Jugoslavija in Rumunska nimata prave zveze med seboj. Most čez Donavo med Belgradom in Pančevom bo pač omogočil neposredno železniško zvezo med obema deželama: toda ta progla leži tik ob madžarski meji in je dolga 930 km.

Zdaj se je slednjič začel graditi ogromen most med Jugoslavijo in Rumunijo, ki bo neizmerne strateškega in gospodarskega pomena. Ta most med Brzo Palanko in rumunsko vasico Tigana bo omogočil neposredno železniško zvezo med Belgradom in Bukareštom po progi, ki bo dolga samo 340 km.

Ta most bo pa še večjega pomena za direktno zvezo med Jugoslavijo in poljskimi lukami po deželah Male antante, in obratno za direktno zvezo Poljske z južnimi morji.

Severna poljska pristanišča, predvsem Gdinja, postajajo vedno važnejše izvozne luke za Čehoslovaško in Rumunijo. Nova železnica iz Gdinje v potarno Poljsko, ki pušča Gdansk ob strani, je Gdinja še bolj približala Čehoslovaški, posebno pa njenim vzhodnim pokrajinam. Pametna tarifarna politika poljske vlade je dosegla, da se je Gdinja v kratkih letih razvila v eno najvažnejših/baltičkih luk in nadkrčila celo Gdansk.

Nemške luke, ki so dolge dobe sprejemale za prevoz znaten del blaga iz srednje Evrope, silno občutijo konkurenco Gdinje. Nemška vlada je bila prisiljena, da dovoli za prevoz blaga čez Bremen take ugodnosti, kakor jih daje Gdinja. V tem ostrem konkuren-

nem boju ima Gdinja na vsak način vso nado na zmago, ker je po svoji politiki in vseh svojih interesih tesno zvezana z zaledjem: z državami Male antante.

Novi most čez Donavo bo približal Gdino tudi Jugoslaviji. Tako bo nastala neposredna železniška zveza med državami Male antante in Poljsko, ki bo največjega pomena v miru in vojni.

KUGA V HARBINU

Že pred nekoliko tedni so se pojavili v Harbinu in okolici posamezni primeri pljučne kuge. To veliko pristaniško mesto v Mandžuriji je bilo v tem oziru vedno na slabem glasu. Ruske in kitajske ladje, ki pristajajo tu, so prepolne podgan, najbolj nevarnih raznašalk te strašne bolezni, a nobeni sanitetni ukrepi ne morejo iztrebiti ostudnih živali, kakor ni mogoče, da bi pripravili lastnike kitajskih džunk od tega, da bi pazili na red in snago na svojih ladjah.

Oblasti so tudi tokrat ugotovile, da je bilo infekcijsko ognjišče na neki kitajski jadrnici. Zapolnile so jo in postavile njeno posadko v karanteno. Toda nekaterim mornarjem je uspelo, da so pobegnili in posledice si se pokazale že po nekaj dneh. V neposredni okolici mesta so začeli ljudje umirati od kuge, ki se je potem razširila od hiše do hiše in zajela vso kitajsko četrt.

Baš pri pljučni kugi je nevarnost okuženja posebno velika. Poleg podgan jo prenaša kašljanje obolelih oseb, ki trosi bacile delec po zraku, tako da so zaščitni ukrepi v neposredni bližini bolnika večinoma brez uspeha. Medicinska pa tudi nima posebnih pripomočkov, ki bi bolezen ozdravila. Vse je odvisno od čistote in higijskih razmer v kakšnem kraju. In ker so te razmere v Harbinu, zlasti pa v njegovi prenapolnjeni kitajski četrti obupne, ni čudno, da kosi smrt kakor divja. Večina bolnikov umre v teku enega do dveh dni. Položaj je tem hušji, ker se Kitajci zaradi svojih verskih predsodkov odločno branijo sežigati svoje mrlice. Nobeni razlogi pameti ne pomagajo nič. Tako se širi bolezen čedalje bolj in ne samo mesto, vsa dežela je v nevarnosti, da jo doleti usoda, kakršne druge dežele že dolgo časa ne poznajo več.

ČEMU SE NADALJE TRPETI?

Ko ste se poslužili Dr. Cherdron's Home Treatment za svoje noge, želite, da bi se ga bili že prej poslužili, ter prišli k nam, ure trpljenja in bolečin. Zdravi, ko delate. Pišite nam za brezplačni cenik. MANCHER PHARMACAL CO. (Slovenska Lekarna) 15702 Waterloo Rd., Cleveland, Ohio

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

SHIPPING NEWS

27. oktobra: Majestic v Cherbourg

28. oktobra: Europa v Bremen Volendam v Boulogne Conte di Savoia v Genoa

1. novembra: New York v Hamburg Aquitania v Cherbourg

4. novembra: Volendam v Boulogne Saturnia v Trst Ile de France v Havre

8. novembra: Albert Ballin v Hamburg Manhattan v Havre Bremen v Bremen

10. novembra: Rotterdam v Boulogne Berengaria v Cherbourg

11. novembra: Milwaukee v Hamburg Rex v Genoa Champlain v Havre

15. novembra: Pres. Roosevelt v Havre St. Louis v Hamburg Majestic v Cherbourg

27. decembra: New York v Hamburg Bremen v Bremen Pres. Harding v Havre Pennland v Havre

Poziv!

Izdaja se lista je v zvezi

s velikimi stroški. Mnogo jih je, ki so radi slabih razmer tako prizadeti, da so nas naprosili, da jih počakamo, zato naj pa oni, katerim je mogoče, poravnajo na ročnino točno.

Uprava "G. N."

17. novembra: Stendand v Boulogne Paris v Havre

18. novembra: Augustus v Genoa

22. novembra: Deutschland v Hamburg Washington v Havre

25. novembra: Europa v Bremen Vremland v Boulogne Conte di Savoia v Genoa Ile de France v Havre

29. novembra: New York v Hamburg Pres. Harding v Havre Berengaria v Cherbourg

2. decembra: Volendam v Boulogne Vulcania v Trst Champlain v Havre

6. decembra: Bremen v Bremen Vremland v Hamburg Manhattan v Havre

9. decembra: Rex v Genoa Majestic v Cherbourg

12. decembra: St. Louis v Hamburg

13. decembra: Pres. Roosevelt v Havre

14. decembra: Paris v Havre

15. decembra: Berengaria v Cherbourg

20. decembra: Washington v Havre Hamburg v Hamburg

22. decembra: Olympic v Cherbourg

27. decembra: New York v Hamburg Bremen v Bremen Pres. Harding v Havre Pennland v Havre

V SLOVENIJO PO SOLIČNI JUŽNI PROGI V GENOVO ALI TRST VELIKE RAZKOŠNE LADJE Najhitrejša ekspresna vožnja do SLOVENIJE po Sredozemskem morju.

KOTE DI SAVOIA 28. okt. REX 11. nov. ROMA 18. nov. Conte di SAVOIA 23. nov.

Direktna železniška zveza iz Genove. Potnike bo sprejel zastopnik družbe ter jih bo pravočasno sprejel na hitre brzolake, vozeče v Slovenijo.

DIREKTNJA SLUŽBA DO TRSTA SATURNIA 4. novembra VULCANIA 2. decembra

Krasni prostori — Izvrstna kuhinja. Vprašajte kateregakoli agenta ali pa

ITALIAN LINE "ITALIA" — "COSULICH" 1 STATE STREET, NEW YORK CITY

... SKUPNA ... POTOVANJA in cene vožnji:

BOŽIČNI IZLETI se vrše na sledečih parnikih in kot spremljevalec bo vedno kak uradnik od omenjene družbe, ki bo spremljal potnike prav do Ljubljane.

ILE DE FRANCE — 25. NOVEMBRA
BERENGARIA — 29. NOVEMBRA
EUROPA — 15. DECEMBRA
BERENGARIA — 15. DECEMBRA
ILE DE FRANCE — 16. DECEMBRA

Kdor se je odločil za potovanje v stari kraj to leto, naj se takoj priglasi in preskrbeli bomo vse potrebno, da bo udobno in brez vseh skrbi potoval.

PIŠITE ŠE DANES NA:

Slovenic Publishing Company

TRAVEL BUREAU

216 West 18th Street

New York, N. Y.

SLOVENSKO SAMOSTOJNO BOLNIŠKO PODPORNODRUŠTVO za Greater New York in okolico, ink.

Preddsednik: FRANK HOTKO 507 E. 13rd St., New York City

Podpredsednik: MICHAEL UREK 1715 Gates Avenue, Brooklyn, N. Y.

Tajnik in arhivar: JOSEPH POGACHNIK 580 Liberty Avenue, Williston Park, L. I.

Blagajnik: PETER ROBE 72-23 67 Place, Glendale, L. I.

Zapisnikar: RADO VAVPOTICH 22-15 — 28th St., Astoria, L. I.

Nadzorni Odbor: ANTON KOSIRNIK 101-21 — 25 Rd., Richmond Hill, L. I.

ANTON CVETKOVICH 983 Seneca Ave., Brooklyn, N. Y.

FRED VLEPEEC 72-25 — 67 Place, Glendale, L. I.

Kdor izmed rojakov ali rojakinj se ni član tega društva naj vpraša svojega prijatelja ali prijateljico ali pa enega izmed odbornikov za natančna pojasnila. V nesreči se šele pozna kaj pomeni biti član dobrega društva.

To društvo je sicer najmlajše, toda najmočnejše bodisi v premoženju ali članstvu. Društvo je v tem kratkem času svojega obstanka izplačalo že skoro 14 tisoč bolniške in nad šest tisoč smrtnih podpore ter ima v blagajni skoro \$17,000.00.

Društvo zbiruje vsako četrto soboto v svojih društvenih prostorih v American Slovenian Auditorium, 253 Irving Ave., Brooklyn, N. Y.

66

Prišel je Urškin osemnajsti rojstni dan in Tom je sklenil, da se mora ta dan v Langenfurtu z vso slovesnostjo obhajati. Že nekaj mesecev poprej je Tom silil, da se je učila plesati. Spočetka se je obotavljala in je šele privolila, ko ji je Tom obljubil, da se bo tudi sam udeleževal učnih ur. Rekel je, da se modernih družabnih plesov tudi sam ne uči lin, da je popotoma primerno, ako bi tudi sam pogledal v tajnosti teh plesov.

Četudi sem že star stric, Urška, — ji je rekel, — sem vendar včasih v zadregi, ako bi moral plesati kak tak ples. In s tem se ne smem osramotiti, ker drugače mogoče še izgubiš spoštovanje do mene.

Urška se glasno zasmeje.

— O, stric Tom, ravno tako bom kdaj izgubila spoštovanje do tebe, kakor se boš ti kdaj osramotil. Saj znaš vsako stvar boljše kot drugi. Toda to tudi ni čudno, ker si že tako zelo star gospod. Koli-ko sivih las pa že imaš?

Z globokim vzdihom jo pogleda. Urška stoji pred njim kot vtelesena pomlad — v roza obleki, s šopkom na prsih — in ni slutila, koliko truda ga je veljalo, da je mogel kazati dostojanstvo strica in varuha.

— O, Urška, ko bi ne imel plavih las, temveč črne, potem bi bilo jasno videti, koliko sivih las že imam. K sreči pa sivi lasje izginejo v plavih.

Urška ga bistro pogleda in pod njegovim pogledom ji sree še bolj bije. Pa tudi Urška se premaga in v pravi navidezno mirno: — Torej, ali se hočeš v resnici z menoj učiti plesati?

— Da, samo, da imaš ti večji pogum. S teboj moram vendar prinesiti čast, ko te bom prihodnjo zimo peljal na ples. Do tedaj smo se mogli izogniti družabnim plesom, toda sedaj to ne gre več in to zimo bo v tem oziru zelo resno. Strašno, Urška, da me bodo tedaj prištevili že med stare plesalce.

Urška se mu poredno nasmeje.

— O, stric Tom, ti boš najmlajši med temi.

— Misliš?

— Prav gotovo!

In tako sta se skupaj učila plesati. Vsak teden je dvakrat prišel v Langenfurt najboljši plesni učitelj in v veliki zabavni dvorani sta se pridno vadila, teta Greta pa je igrala na klavir vse moderne plesne. Teta Greta je tudi zadrževala, da se noben modern ples ne more primerjati z dunajskim valčkom. Na njeno željo sta morala Tom in Urška na koncu vsake plesne vaje plesati dunajski valček. Nad tem je imela veliko veselje.

In v družbi, h kateri so bili povabljeni, je Urška prestala svojo preizkušnjo. Ta večer je bil zaključen z velikim plesom.

Urška je izgubila ves strah pred družbo, je bila prava mlada dama in se je veselila na ta ples. Od vseh strani je bila vabljena k plesu. Tom je stal s stisnjenimi zobmi ter je z ognjenimi očmi gledal za njo, kadar je v objemu drugega plesalca brzila mimo njega. Sree ga je bolelo, ko je dognal, da so za njo mladi gospodje bolj primerini kot on in da je vendar-le prestopar za njo.

Urška pa je čakala in čakala, da jo tudi Tom enkrat pelje na ples; toda žalostnih oči je opazila, da je povabil k plesu eno damo za drugo in ni slutila, da je šel plesat brez veselja in samo, ker ga je vezala dolžnost.

Naenkrat pa stoji pred njim Urška, ko se je pričel nov ples. Mična in živahna stoji pred njim, navzile temu da je že plesala več ur. Na njej ni bilo paziti nobene utrujenosti. Samo malo blede je bila in oči so ji žarele in nekoliko nemirno zrle v njegov obraz.

— Stric Tom, dame volijo! Ali moreš enkrat plesati z menoj? Niti enkrat še nisi plesal z menoj, — pravi s tihim očitanjem v svojem glasu.

To ga čudno zadene. Prime jo okoli pasu.

— Saj so te kar obkolili, Urška. — Misliš sem, da rajši plesesh z mladimi gospodi.

Urška močno zmaje z glavo.

— O ne; najrajši plesem s teboj! — reče trdno.

Od sreče bi mogel zavrisniti in vendar je moral biti tiho.

— Z menoj, s tvojim starim stricem Tomom? — jo vpraša s tresočim glasom.

— Da, zares, moj stari stric Tom od vseh najboljših plesh. In drugi govore take neumnosti; niti ne veš, kaj ti vse govore, eden kot drugi. In tako čudno izgledajo vsi v frakih. Ali še veš, kako si mi v Kapstadtu razložil, kaj je frak? Vedno se moram smejati, kadar na to mislim. To je res smešna obleka.

— O, kako srečen je bil Tom, da Urška na mladih gospodih ni našla ničesar drugega, kakor da govore neumnosti in izgledajo smešno!

Smeje ji zato pravi:

— O, Urška; jaz imam tudi frak in se ti gotovo zdim tudi smešen.

Urška zmaje z glavo.

— Ne, ti ne! Ti v fraku celo izgledaš dostojanstven, četudi te rajši vidim v navadni ali pa jahalni obleki. V taki obleki me vedno spominjaš na Transvaal.

— Odkrito povedano, v navadni obleki se tudi boljše počutim kot v fraku. Torej, mladi gospodje govore neumnosti?

— Da, in ravno tako je, kot bi se vsi naučili na pamet. 'Milostljiva gospica plesh nebeško'. — 'Milostljiva gospica ima krasno obleko, gotovo iz Pariza!'. — 'Ali vam smem povedati, milostljiva gospica, da so vaši lasje najlepše barve, kar sem jih še videl'. — 'Milostljiva gospica, brez vsakega ugovora ste kraljica plesa!'. — To so mi do sedaj še vsi povedali, samo dr. Nimrod ne. V tem dela častno izjemo in govori popolnoma pametno. Z njim se zelo dobro razumem.

To pa je bila zonet kaplja pelinoveca v Tomovo kupo sreče.

— Tako, z dr. Nimrodom se dobro razumeš?

— Izborni, je tudi zelo vesel in govori neprisiljeno.

— Ali ti ne dela takih poklonov?

— Ne, hvala Bogu, ne! Iz teh gospodičev se norčuje. Pove take pristne pripombe, da se mu moram vedno smejati. Pojurtanjem pride zopet v Langenfurt in na to se že veselim. Kaj ne, stric Tom, ti ga imaš tudi rad?

Tomu je bilo mnogo bolj v mislih, da bi Georgeu Nimrodu takoj zavlil vrat. Toda pravi kolikor mogoče mirno: — Da, je zelo prijazen mož, je tudi zelo zmožen in priden — in tako mlad, Urška, tako zaviden mlad.

In Tom nenadoma meha plesati, potisne svojo roko skozi njeno pazduho in gre z njo dalje. Kar nič več ni mogel prenesti, da bi jo držal, ne da bi sledil svojemu hrepenenju, da bi jo pritisnil k sebi.

Nekoliko preplašena ga pogleda.

— Ali si že utrujen, stric Tom?

— Tom se sili k nasmehu.

— Tako vroče je v dvorani in toliko ljudi je tu.

Urška mu pritrjuje.

— Ali gremo domov? Mislim, da je teta Greta tudi trudna.

(Dalje prihodnjik.)